

las ik iets over
de Roomsche
kerk, die de ernstige
gedragingen
ons land, bezag
ij moeten uit de
uit. Wij moeten
daar. De wereld
aarden, bioscoop,
en jonge vrouw,
a door de mode,
te bepalen. On-

men. De wereld
het christelijk-
n, om haar dan
eigenover komen
wingen.

onden Heiland:
dan te handelen?
iet men dan, in
ort ons zinkend

in, behooren wij
verdrinken.

Protestantsche
en uit het kruis
eset van zonde,
rijvers, ik mag,
alles uit op een
sme gaat tame-
communist. De
zelf. Dit ultra-

ommingen merk-
de Reformatie?
rsoen des men-
sch socialisme",
h heeft om zich
het meeloopen
belijden met lie-
eigenlijk alleen
len, het is alles

nk, wat men er
evend is onder

t, een Göttinger
Goethe, die ge-
ne, vooral onder
h een tijdschrift
nieuwe ideeën
en liberaal pro-
ca zich kunnen
ons, naar men
ik-democratische
n willen samen-
lijkt schijnt.

Maar ook stelt
vijsbegeerte van
me van Jaspers,
n nieuw leven,
d zijn, dan die
nietisch betoog:
n. Verder kwam
zou dat baten?
Men kan het
t, in Frankrijk
r ongerust zijn,
tre, waarin het
getekend, dat
n. En de man
naar Amerika

et subjectivisme
i de bekenten-
de volgelingen
i zuiver athe-
leren, als wij
menschen wijze,

er in onze ge-
zettend gevaar

gen in Duitsch-
n „school“ ge-
gelus Silesius,

piritualisten, de
ook van de
St. Aldegond-
iche dwalingen.

de leeraar van
t: „Der Mythos
lijkt aan Eke-
Nordische ziel,
aber ich nicht,

het nationaal
nieuwe wereld

dialectiek van

is, die hier te

beweerde men

stof gaf vóór

geen bouwstof

„Nederland“

oet de sociaal-

democraten in de partij van den arbeid vroolijk meeloopen.
Gelukkig is er in de Christelijk historische partij ook een
herleving ten goede, maar hoe zit men met die vele ortho-
doxe predikanten, die vol ijver, in het gareel van de partij
van den arbeid gebonden, doen, alsof zij ons volk en vader-
land zullen redden uit allen nood.

Men gewaagt dus voor het Deutsche volk van een liberaal-
protestantisme, een christelijk-humanisme, en van een my-
stiek-protestantisme, en dat alles doet denken aan de ernstige
waarschuwingen van onzen Groen in zijn dagen tegen
het „protestantisme“, dat niets betekent, als het niet ge-
hoorzaam terugkeert tot de volkomen onderworpenheid aan
het Woord van God en de oude belijdenis van de kerk der
Reformatie.

Eachmann ziet het kwaad, de decadentie van Europa, in
het doordringen van de politiek in de intellectuele kringen.
Daar proeft men weer de font van het Deutsche volk de
eeuwen door. Maar Goethe zal zeker geen behoud brengen.
En de mystieke evenmin.

Dit alles nu is weinig opwekkend. Hoe weinig berispt
men in Europa van een waarachtige verontmoediging, van
waarlijke bekeering, van terugkeer tot den Christus der
Schriften.

Men ziet ten onzen allerwege weer veel drukte omtrent
de „Mattheus-passie“. Maar ook dit bewijst waarlijk niet,
dat men de redding zoekt in het kruis van onzen Heiland
en Heere.

Terugkeerend tot ons eigen arme land, thans een prooi
van dat gevaarlijk optimisme, dat zijn kracht niet zoekt bij
Calvijn of Luther maar bij Erasmus en de humanisten, die
zich dan ook Christelijk noemen, mogen wij, Gode zij dank
van een Reformatie gewagen.

Maar deze Reformatie wordt juist in de gereformeerde
kerken met alle kracht tegengewerkt, en die haar in den
Naam des Heeren prediken, worden uitgestooten; en, als
er van revisie sprake is, moet gezegd: deze is erger dan het
ergste.

Toch moeten wij den moed niet verliezen, want het is
niet de hoogmoedige mensch die regeert, maar onze Heere
Jezus Christus zit ter rechterhand Gods en Hij regeert.

Maar wat moet er van Europa worden, als het geen acht
slaat op de oordeelen die roepen tot bekeering?

De stem des Heeren is toch zoo duidelijk te hooren.

Als wij alleen maar letten op al het roepen over sociale
hervorming, over het brengen van de geweldigste verzeke-
ringen voor ieder, van de wieg tot het graf, op de rijke
techniek, die de Koning der koningen deze arme wereld
schonk, op een ontwikkeling van het verkeer, die heel de
wereld kon samenbinden, terwijl er toch gezegd moet worden:
ons wacht een hongersnood.

Men was Ps. 104 vergeten: „Zij allen wachten op U, dat
Gij hunne spijze geeft te zijner tijd. Geef Gij ze hun, zij
vergaderen ze; doet Gij uwe hand open, zij worden met
goed verzadigd. Verbergt Gij uw aangezicht, zij worden
verschrikt; neemt Gij hunnen adem weg, zij sterven en zij
keeren weder tot hun stof“.

Zoo blijft het ten allen tijde.
En daarom zeide onze Heiland en Heere: zoek! eerst het
Koninkrijk Gods en alle dingen zullen u worden toege-
worpen.

Maar de volkeren van Europa willen niet, dat de Christus
der Schriften Koning over hen zal zijn, en zij Zijn gewillig
onderdanen.

Want dat is het Koninkrijk Gods
Met hartelijke groeten en heilbede Uw toegesegen
MARNIX.

UIT DE BUTENLANDSCHE KERKEN

DE TACTIEK GROESHEIDE-RIDDERBOS-
SYNODE BEDWELMT VIA Ds G. H.
KERSTEN DE AMERIKANEN.

In Amerika verschijnt o.a. een blad „De Volks-
vriend“, redacteur Rev. J. J. van der Schaaf, adres
Orange City, Iowa, U.S.A. In het nummer van 7
Maart 1946 verschenen twee artikeltjes over het
nederlandsche schisma. In het eene zegt het blad:
neen. In het tweede doet het: ja. Aldus gaat dat toe.
In artikel nummer één lezen we:

Zullen wij als (Amerikaansche, K. S.) Geref. Kerken
ons nu gaan mengen in dezen strijd? Dit was Hitler's
programma: „Verdeel en verniel“. Zulks is satans pro-
gramma op elk terrein en niet het minst op kerkelijk ter-
rein.

In een twistzaak zooals die daar in de Nederlandsche
kerk ontstaan is gaat het moeilijk om de feiten, al de
feiten, machtig te worden. Wij hebben reeds ontdekt, dat
één onzer kerkelijke bladen zich al in moeite bevindt om-
dat het de noodige gegevens niet bezat. Iedere groep wendt
alle pogingen aan om ons alhier in Amerika tot bondge-
noot machtig te worden. De eindoverwinning over hun
tegenpartij moge hiervan afhangen.

Wat ons als persoon betreft, weigeren wij beslist om in
dezen strijd betrokken te worden. Gedurende Wereld
Oorlog II moesten wij maar bonds koopen, en vijf onzer
kinderen afstaan voor het leger, vier van welken ieder
'n gezin achter moest laten. Heden worstelen wij met de
problemen welke opkomen gedurende de periode der re-
constructie. Onze krachten worden dies uitgeput, en wij
hebben geen kracht noch lust om ons te begeven in dezen
strijd der Nederlandsche kerk.

Het besluit genomen voor ons als persoon geldt ook voor
ons als blad.

Tot zoover het blad. Op de vraag: ons er mee
bemoeien? is het antwoord: NEEN.

Men zou nu verwachten, dat men dan ook geen
syllabe meer over de zaak zou lezen. Maar in
hetzelfde nummer krijgen we een artikel, dat
het „neen“ in „ja“ verandert. Daarin treffen we
deze passage aan:

In de (Nederlandsche, K. S.) Gereformeerde kerken
kwam een scheuring, in hoofdzaak door het drijven van
Prof. Schilder. De veronderstelde wedergeboorte wilde
men niet meer als grond van den kinderdoop aanvaarden.

Maar waarom niet?
Omdat veronderstellen niet ver genoeg gaat. Alle ge-
doopten zijn in het verbond der genade. Dat richt God op
met degenen die hem haten, zooval als met hen, die hem
liefhebben; aan allen belooft Hij de zaligheid en allen
verzegt Hij de belofte in den doop.
Zoo schreef Prof. Schilder, en het is koren op den
molen van anderen die, ook de nieuwe leer van de drie
verbonden zijn toegedaan en, gelijk Prof. Heyns in Ame-
rika leerde, het verbond der verlossing en het verbond der
genade als verschillend in wezen scheiden.

(Uittreksel uit een brief van Ds G. H. Kersten, in
„Banier der Waarheid“).

Tot zoover de uittaling-ds Kersten, aangehaald
in het orgaan „De Volksvriend“.

We zullen ons met den heer Kersten niet in een
debat begeven over de vraag, wat hij toch eigenlijk
onder „drijven“ verstaat. Ik weet alleen maar, dat
hij hier erg gemakkelijk jukt. Hij móet weten,
dat van mij GEREISCHT is, dat ik binnen veertien
dagen JA of NEEN zou antwoorden op de vraag,
dat ik beloven zou niets te leeren, dat niet TEN
VOLLE in OVEREENSTEMMING was met de
formule dat men de kinderen moest houden
voor wedergeboren en moest houden
voor in Christus geheiligd, totdat
het tegendeel bleek, wat minstens 20 jaar duurt.
Die eisch is me gesteld, NADAT ik geadviseerd had,
voorlopig de kandidaten dien eisch NIET te stel-
len en de zaak eerst nog eens rustig te bekijken, na
den oorlog. Ik heb op dien eisch NEEN gezegd.
Alle volgelingen van den heer Kersten kunnen dus
weten, dat hun voorganger dit neen-zeggen
„drijven“ vindt, dat hij dus geens-
zins neen gezegd zou hebben. De
heer Kersten zou dus WEL bereid gevonden zijn,
dien eisch in te willigen. 't Is maar, dat we het
weten, zou prof. Holwerda opmerken.

Maar laat ons den heer Kersten laten rusten.
Overigens mogen we den amerikaanschen redac-
teur verzoeken in zijn blad op te merken:

- a) wat ondergeteekende volgens den heer Kersten
schreef, heeft hij nooit geschreven;
- b) die derde verbonds beschouwing van
dr Grosheide is evenzeer een fictie als dat derde
verbond van den heer Kersten;
- c) het pactum salutis, d.w.z. het in de eeuw-
heid gesloten vree-verbond onderscheiden óók de
synodocraten van het in den tijd opgerichte ge-
nadeverbond.

K. S.

PROTESTANTSCH VREDESPLAN.

In de afgelopen maand — aldus vertelt „Life“ — kwa-
men te Genève delegaties van 90 kerk-groepen bijeen voor
de eerste wereldconferentie van Protestantsche geestelijken
sedert het begin van den tweeden wereldoorlog. Zij kwamen
daar — zoo zegt het blad — om een vredesplan op te stellen.
De delegaties kwamen uit China en de Vereenigde Staten
van Amerika, van de Orthodoxe kerken in Griekenland en
Rusland (otschoon geen één afgevaardigde aanwezig was
van de Russische kerk, die onder staats-toezicht staat), en
ook vanuit de gevangenkampen van Europa. Er waren men-
schen als bijv. de bisschop van Noorwegen, Berggrav, die
in een concentratiekamp had gezeten vanwege zijn actie
tegen de Quisling regeering, en Martin Niemöller uit
Duitsland, die zeven jaar gevangene van Hitler was. In
Genève's stralende winterzon wandelden zij in de nabijheid
van de universiteit, voorbij het monument der Reformatie,
opgericht ter eere van de groote mannen, die den grond-
slag legden voor de Protestantsche beginselen. In de kleine
kathedraal van St. Pierre spraken en baden zij van denzelf-
den kansel, waarvan Calvijn het Protestantisme 400 jaar
geleden verkondigde. De conferentie van deze mannen gaf,
zoo zegt „Life“, het bewijs, dat het Protestantisme, altijd
verwakt door redewisten tusschen kleine kerkgroepen, ver-
deringen maakte in zijn langdurige poging om zich zelf gees-
telijk en kerkelijk te vereenigen. Het was veelbetekenend,
dat de conferentie gehouden werd ter zelfder tijd waarop
de Roomsche Katholieke kerk haar consistorie hield en haar
vredespolitiek afkondigde. De Protestantsche „geestelijken“
hadden sedert 1939 gehoopt een wereld-raad van kerken
te vormen. Zij kondigden in Genève aan, dat de eerste vol-
tallige conferentie om een dergelijken raad in te stellen in
1948 gehouden zou worden, waarschijnlijk in Nederland of
Denemarken. Met betrekking tot Europa, vroegen de Protes-
tantsche geestelijken voedsel en hulp voor allen en een meer
toegevende politiek tegenover Duitsland, omdat men vreest,
dat de tegenwoordige politiek „ondergang brengt niet alleen
over Duitsland, maar ook over Europa“. Bisschop Berg-
grav zei: „De kerk van Christus moet het vuur zijn in de
smidse der wereld. Want de aarde van vandaag is koud,
het ijzer is koud en kan niet gesmeed worden; wees één met
Christus, brand met zijn vuur.“

(Tot zoover de mededeeling in het Amerikaansche tijdschrift „Life“, welks desbetreffend artikel hier in vrije
vertaling zonder commentaar — die ons niet noodig schijnt —
wordt weergegeven, K. S.).

„DE KERKEN EN DE WERELD-ORDE.“

De federatieve raad van kerken biedt een programma van
Christelijk-politieke actie voor Amerika aan.

Onder dit opschrift schrijft het Amerikaansche „magazine“
„Life“:

Kort na de conferentie van Protestantsche geestelijken
te Genève, belegde de federatieve raad van kerken van
Christus in Amerika een speciale bijeenkomst te Columbus,
Ohio. Hij nam een rapport aan met betrekking tot „de

BACH.

*Ik hoor de donderende branding in meerten
[wolkennacht,
door rotsenkust in spattend schuim omhoog-
[gestuwd,
die neergestort opnieuw de golvenmassa's
[huwt,
steeds opwaarts worstelend in nooit vermoeide
[kracht.*

*'k Zie in een trotschen Dom gothieke bogen-
[pracht;
verhoven stemmenelucht wordt in een klanken-
[zuil gekluid.
Het duister leed is hier tot goddelijke rust
[geluid,
gesulverd in kristallenglans van overganke-
[lijk smaragd.*

*Ik hoor in doffen tred den Man van Smarten
[gaan,
tot vallens toe gekromd door eeuwenlangen
[last;
de doodsche hellekloof moet tot den bodem
[afgetast.
Het luid verlossingswoord scheurt in een
[breede baan
den ouden scheidingswand ter eeuw'ge zege-
[vaan:
de toegang tot den Troon ligt als een anker
[vast.*

J. G. STURMAN.

kerken en de wereld-orde“, ingediend door John Foster Dulles,
voorzitter van de commissie, ingesteld voor een recht-
vaardige en duurzame vrede van dezen raad. „Life“ brengt
hier enkele punten uit dit rapport, één van de belangrijkste
Christelijke proclamaties van onzen tijd, naar de meening
van zijn medewerker.

Onze opdracht — zoo heette het in de boodschap — is
betrokken op de toenemende realisering van de waardigheid
en de waarde van den mensch in iederen levenskring, politiek,
economisch, sociaal en religieus; op de over de heele wereld
zich uitstrekkende werkzaamheid van de menselijke vrij-
heid om, onder Gods leiding, te denken, te gelooven en te
handelen in verantwoordelijkheid aan en in overeenstemming
met de voorschriften „van zijn eigen geweten“. Dit is nood-
zakelijk, — aldus de schijver in „Life“ — naar wij ge-
looven, indien Gods wil door de menschen vervuld moet
worden.

De menschen worden verscheurd door afwisselende ge-
voelens van hoop en wanhoop. Zij koesteren hoop aan-
gaande het Charter van de United Nations; daar zij weten,
dat hierdoor onze eigen en andere regeeringen het politieke,
sociale en economische raam kunnen opbouwen van een
nieuwe wereld-orde; dat, in gemeenschappelijke inspanning
de naties pogen de oorzaken van den oorlog weg te nemen.
Zij koesteren hoop, aangaande het feit, dat er een steeds
meer veldwinnende erkenning is, dat de menschen grond-
rechten hebben en fundamentele vrijheden behooren te
hebben.

Zij worden er toe gebracht om te wanhopen, wanneer
zij de mogelijkheid zien, dat het misbruik der atoomkracht
een bloedbad van onze beschaving zal maken. Voordat nog
de wapens van den oorlog zijn afgekoeld is er al weer een
bewapeningswedloop begonnen tusschen de naties. Voor-
waarden in strijd met het Atlantic Charter en de Verklaring
van de United Nations worden opgelegd aan verslagen
volkeren. En de groote machten, die nog kort geleden samen
gingen door het loutere feit van naspreking van eenzelfde
doel, zijn nu op gevaarlijke wijze onderling verdeeld.

Het probleem van de wereld-orde is verward door het
feit, dat de naties verschillen in hun godsdienstige, sociale,
economische en politieke vormen. Dit geldt in bijzondere
mate voor de Sovjet-Unie en de Westersche democratieën.
Wij kunnen ons de spanningen, welke rijzen van uit deze
verschillen niet onteuzen. Wij baseeren onze levensovertuig-
ging, als Christenen, op het geloof in de waardigheid en
waarde van den mensch als kind van God. Aan deze over-
tuiging moeten wij vasthouden. Aldus in vrije vertaling
„Life“; ook nu achten wij een commentaar overbodig; we
bedoelen slechts refereerderwijs hier te schrijven. K. S.

DE „VEREENIGDE VOLKEREN“.

De United Nations weerspiegelen — aldus „Life“ van
18 Maart 1946 — de zorg der biddende Christenheid, dat wet,
orde en het proces van vreedzame verandering de anarchie
in de internationale verhoudingen volledig zal weten te over-
winnen.

De vertegenwoordigers van de in de U.N.O. vereenigde
naties zouden onmiddellijk overeenstemming zien te ver-
krijgen aangaande een uitvoerig plan tot voortgaande ver-
mindering van militaire instellingen in de geheele wereld,
tot algemeene afschaffing van dienstplicht in vredetijd, en
tot het onwettig verklaren en onder afdoende controle zetten
van wapens, bestemd voor massa-vernietiging.

Bij het oorspronkelijke gebruik en de voortdurende pro-
ductie van atoom-bommen hebben de Vereenigde Staten hun
sanctie gegeven, en geven die nog, aan deze wapens voor
massa-vernietiging. Wij gelooven — aldus nog steeds de
schrijver in „Life“ — dat deze politiek niet voortgezet moet
worden.

Wij ondersteunen de gedachte, dat de commissie voor
menselijke rechten (van de U.N.O.) haar werkzaamheden
af-richten op zulke naar voren gebrachte ideeën als (a)
het formuleeren van een internationaal wetboek van rechten;
(b) het formuleeren van aanbevelingen van internationale